

Cena MZV Gratias agit pro Dinu Štěrbovou

Paní Dina po mnoho let skvěle šíří dobré jméno naší země v místech, kde by nás jinak nejspíš vůbec neznali, natož aby nás měli v lásce. Zcela lidsky a nezištně chce přispět ke zlepšení údelu obyvatel nejvyšších hor světa, které poznala coby horolezkyně a členka první Československé karakorumské expedice v roce 1970 a kam se pak často vracela. Za tuto svou obětavou práci obdržela od MZV ČR v roce 2020 cenu Gratias Agit. Toto ocenění nás velmi potěšilo a jsme rádi, že se s vámi můžeme o tuto dobrou zprávu podělit. Sborník Laureátů ceny Gratias agit za rok 2020 naleznete zde: https://www.mzv.cz/file/4098202/brozura_2020_nahled.pdf

Kdo z vás měl možnost setkat se s paní Dinou na dýchátku, který jsme s ní připravili v Českém centru v květnu 2015, jistě bude se mnou souhlasit, že tato neobyčejná žena je zároveň velice charismatická, skutečně skromná a neuvěřitelně vitální. Na jaře 2015 uspořádala o svém projektu a spolku

Czech Hospital z.s. výstavu v Evropském parlamentu a pro naši Besedu připravila velice zajímavou prezentaci na téma Hory a lidé. Zájemci si tehdy mohli zakoupit její opravdu poutavou knihu **Touhy a úděl**, citlivě a zároveň s humorem pojednávající o osudech žen, které zdolávaly nejvyšší hory světa – osmitisícovky, o jejich úspěších i zklamáních, o přátelstvích i zradách. Díky besední burze knih a štědrým příspěvkům našich krajanů jsme tehdy na projekt nemocnice a internátu pro studenty střední školy mohli paní Dině předat neuvěřitelných **1 870 €**. Další naši krajané poslali na účet nemocnice **27 000 českých korun**.

Na stránkách <https://czechhospital.cz/> najdete celý příběh nemocnice i zprávy o aktuální situaci v pákistánském Baltistánu. Na léky a provoz této české nemocnice můžete přispět i dnes na transparentní účet **IBAN: CZ705500000003350843001** a **BIC: RZBCCZPP**

Ve Zpravodaji číslo 3 v roce 2015 vyšel s Dinou Štěrbovou velmi zajímavý rozhovor <https://beseda.be/2015/09/01/zpravodaj-2015-zari/> V prvním čísle Zpravodaje v roce 2016 jsme objevili příběh chlapce Hassana <https://beseda.be/2016/02/01/zpravodaj-2016-unor/> a o tři roky později, v roce 2019 jsme v prvním čísle otiskli Dinin a Vítův vánoční pozdrav, kde o svém projektu říkají: **„My jsme šťastní, že se opětovně ukázalo, že i za malé peníze jde dělat velké věci, když se to správně vezme do rukou.“** <https://beseda.be/2019/02/01/zpravodaj-2019-01-unor/>

K těmto jejich slovům není co dodat, snad jen to, že takových lidí potřebuje naše země a celá planeta co nejvíce! Děkujeme, milá Dino, za všechno, co jsi dosud dělala a stále děláš!

Olga Schmalzriedová

Zachráníš-li jediného člověka, jako bys zachránil celý svět. (Talmud a Korán)

Před patnácti lety jsme s Vítou Dokoupilem odevzdali potřebným v neznámé himalájské vesničce Arandu (nejvýše položená vesnice v údolí řeky Basho – 3 tisíce m n. m.) malou pohotovostní nemocnici, která si mezi domorodci brzy vysloužila název „Czech hospital“ (dále jen CH, pozn.red.). Arandané byli od nepaměti zvyklí, že jim každou zimu, kdy je jejich vesnice úplně odříznuta od jakékoliv pomoci, umíralo na zápal plic 10 až 15 malých dětí. Díky antibiotikům, která jsme tam dovezli, nezemřelo již v prvním roce existence CH žádné dítě a za posledních 15 let se tak stalo jen dvakrát. Zá-

Záchrana těhotné - z archivu Czech Hospital

pal plic ale není jedinou takovou nemocí: CH podstatně snížila úmrtnost i v případě všech infekčních průjemových onemocnění, zatočila s parazity všeho druhu, TBC a mnoha dalšími chorobami. Českou nemocnici totiž od roku 2007 nepřetržitě zásobujeme léky, zajišťujeme provozní náklady, úklid budovy, fotovoltaiku na její střeše, vylepšujeme přístrojové vybavení a částečně platíme místního zdravotníka Najafa Alího. Je přitom překvapující, jak málo stojí taková základní, až zákopová medicína, která přitom zachraňuje nejvíce životů.

Naší největší odměnou byla v únoru 2017 skutečnost, že díky CH přežilo 136 dětí, které se nakazily infekční meningitidou a před jistou smrtí je do jednoho zachránila antibiotika z CH. Radostných příběhů by se nashbíralo více, ale jeden je opravdu převratný: protože těhotné muslimky nesmí gynekologicky prohlížet žádný muž, zavedli jsme vyšetřování malým sonografem (od roku 2018 již druhým v pořadí), které kupodivu všichni tolerují a doposud se nenašel nikdo, kdo by

chtěl Najafa ukamenovat. Od té doby přestalo být těhotenství ruskou ruletou a prakticky na nulu klesl počet tragických případů, kdy žena po porodu zemřela na komplikace. Navíc muži z Arandu vytvořili komando, které těhotnou či rodící ženu v případě komplikací odnese na nejbližší místo, odkud ji džíp odveze do státní nemocnice ve Skardu. Děje se tak i v zimě, kdy často napadne přes metr vysoko sněhu.

Kdo chce ve vesnici, jako je Arandu, zlepšit celkovou, často středověkou situaci, nesmí zapomenout na zlepšení přístupu ke vzdělání a odstranění alespoň části anachronických

Škola - z archivu Czech Hospital

ky namáhavé práce. Proto jsme také rozšířili a zrekonstruovali místní základní školu a postavili ve Skardu internát (Czech hostel) pro 40 dětí, které se proboují do středních a vyšších škol. Rozhodnutí postavit internát jsme sice mockrát olitovali, ale nakonec se nám jej navzdory předem nepředstavitelných potížím podařilo po 4 letech v roce 2018 předat do užívání komunitě Arandu. Vedle toho jsme vybudovali několik vodovodů, závlah, opravili nejhorší úsek cesty do Arandu, darovali jsme první traktor, mlátičku, dva záchranné džípy a mnoho dalších věcí, které zlepšují denní život vesničanů.

S uzdraveným dítětem - z archivu Czech Hospital

A protože máme na mysli, že důležitější, než ryby darovat, je naučit lidi ryby chytat, budujeme již třetím rokem v Arandu „Czech campsite“ a pracujeme na myšlence „Czech climbing school“, které by mohly pomoci vytvořit tolik potřebný vlastní příjem na nákup léků a udržení chodu nemocnice i v budoucnu. Protože turistická klientela roste nejen z řad cizinců, ale i z řad početné střední třídy Pákistánu, na příliv návštěvníků je třeba se připravit.

Dina Šterbová

HIGH TREES (a Silvia Bažantová)

z archivu Silvie Bažantové

Milí krajané,

doufám, že se máte všichni, navzdory aktuální situaci, co nejlépe. Beseda mi poskytla možnost přispět k tomuto vydání svým příběhem a uměleckou aktivitou, a než vám o ní něco povím, ráda bych za to celému týmu poděkovala.

Narodila jsem se ve španělské Valencii do české rodiny Bažantových. Otec, syn zesnulého skladatele a profesora plzeňské konzervatoře Jaromíra Bažanta, je vyučený houslař a houslista. V roce 1987 vyhrál přes Pragokonzert konkurz a tímto získal možnost pracovat v místním orchestru. Matka, také houslistka, se tam později též dostala a pracuje tam dodnes. Zajímavostí je, že za to, že vycestovali, byli nuceni odevzdávat 45% svého platu československému státu. Jak si dovedete představit, hudba byla u nás

na denním pořádku. Láska k české zemi a rodinná pouta mé rodiče neopustila, a tak jsme do Čech jezdili minimálně dvakrát ročně. Moc peněz nebylo, tak náš vynalézavý otec navrhl originální spací dodávku, takový dnešní camping car: 2 dospělí, 2 děti, 2 psi, spousta dárků, jako dobrá španělská šunka a kila mandarinek, a jelo se, 2000 kilometrů napříč Evropou. Ještě dnes se směju, když projíždím Německem a vidím ceduli „Ausfahrt“. Když jsem byla malá, tak jsem si vždycky říkala, že to musí být ale důležité město, když je označené na všech výjezdech. A tak jsme trávili prázdniny v Čechách a žili během roku ve Španělsku.

Se sestrou jsme se učily hrát od malička na housle, zpívaly jsme ve sboru a mě časem začal zajímat i klavír. V roce 2008 jsem se zúčastnila známé španělské soutěže Ruta Quetzal s hudební skladbou, díky které jsem se dostala na měsíc a půl dlouhou expedici po Panamě a Španělsku. I když jsem souběžně studovala na ZUŠ housle i klavír, rozhodla jsem se vystudovat na konzervatoři housle. Díky nenahraditelné Evropské unii jsem požádala o Erasmus a ocitla se v roce 2011 v Belgii. Následoval bakalář a magistr ve valonském Monsu, kde jsem poznala výborné muzikanty, s kterými jsme založili **tango kapelu Quintessence**.

Díky souboru The World Orchestra jsem procestovala třeba Jihoafrickou republiku nebo Libanon. Hudba má totiž tu výhodu, že je univerzálním jazykem. Sladí vás ihned s kýmkoliv, kdo ji nosí ve svém srdci, a skoro v mžiku rozbourá jakékoliv zábrany, když ji pustíte dovnitř. To je jeden z důvodů, proč jsem se jí rozhodla věnovat naplno. Díky ní jsem v roce 2015 potkala báječné kluky - Giorgia Tassone a Régise Verplancka. V kapelách bývá důležité umělecké spojení, ale ještě důležitější mi přijde lidskost a kamarádský vztah. Pak je, podle mě, o hodně

větší šance, že to přetrvá v čase. Začali jsme spolu hrát a skládat písničky a takto vznikla **pop-folková kapela High Trees**. Co jsme vydělali na koncertech, dali jsme stranou a díky tomu financujeme album, které vyjde v září. Skoro náhodně jsme potkali naše „vnější oko“, a to vynikajícího muzikanta a producenta Marca Locurcia, s kterým jsme u vydavatelství Lanewood Records podepsali smlouvu. A tak vyšla první písnička z alba, která se jmenuje „What if“. Můžete si ji už nyní poslechnout na všech platformách. Nemůžeme se dočkat, až vám to všechno budeme moct zahrát naživo, vypadá to ale, že si ještě budeme muset počkat. Jak už určitě víte, aktuální krize je pro naši branži smrtící. Ve spouště zemí se bohužel považuje kultura jako „non essentielle“ neboli „ne zásadní“. Všimli jste si však, že jedna z hlavních věcí, které „konzumujeme“, když se vracíme z práce, je právě kultura? Dobrá knížka nebo film, umění, hudba, záznam z divadla, komiksy atd.

Svůj příspěvek bych chtěla ukončit citátem geniálního českého herce Jana Weřicha, který mi v této krizi každý den připomíná, že moje profese dává smysl a že duchovní zdraví je možná důležitější než to fyzické. „*Myslím, že civilizace není dobrá, když je bez kultury. Člověk potřebuje ke štěstí a spokojenosti nejen pohodlí tělesné, ale i duševní. Kultura a civilizace musí jít ruku v ruce.*“

Držte se, a když to situace dovolí, tak na viděnou a hlavně na slyšenou třeba v září.

Srdečně,

Silvia Bažantová

Pro více informací o autorce článku a skupině High Trees můžete navštívit tyto webové stránky: www.silviabazantova.com a nebo www.hightrees.be.